

Seri cinayetlerde katil ve kurban profili

Perpetrator and victim profile on serial murders

¹Cemalettin Makca¹, ²Erol Yıldırım², ¹Bülent Şam¹

Corresponding author: Cemalettin Makca

Fevziçakmak Mahallesi Kimiz Sokak No: 1, 34196, İstanbul, Türkiye
email: makcace@me.com

ORCID:

Cemalettin Makca: 0000-0003-4634-3976

Erol Yıldırım: 0000-0002-0575-7278

Bülent Şam: 0000-0003-2650-9131

ÖZET

AMAÇ: Bir ya da daha fazla saldırgan tarafından, iki veya daha fazla insanın, birbirinden farklı olaylar içerisinde kasten öldürülmesi, seri cinayet olarak tanımlanmaktadır. Türkçe literatürde seri cinayet tanımı ve özellikleri hakkında çok az sayıda veriye rastlanmaktadır. Bu çalışmanın amacı, İstanbul'daki seri cinayet fail ve kurbanlarının profil özelliklerini değerlendirerek, seri cinayet ile ilgili araştırmacıları bilgilendirmek, olgu serilerinin tespitini ve faillere ulaşmayı kolaylaştıracak stratejiler belirlemektir.

YÖNTEM: Adli Tıp Kurumu Morg ve Gözlem İhtisas Daireleri, 4. İhtisas Kurulu ve Genel Kurulu raporları ile İstanbul Emniyet Müdürlüğü Cinayet Büro Amirliği kayıtlarında seri cinayet ile uyumlu olgu serileri hakkında düzenlenmiş tüm adli ve tıbbi evrakın kalitatif değerlendirmesi yapılmıştır.

BULGULAR: Seri katil profili: tespit edilen yedi failin tamamı beyaz ırktan ve erkektir. İlk cinayet işleme yaşı 17 ile 40 arasında değişmekte olup, ortalama ilk cinayet işleme yaşı 27,2'dir. Değişik mesleklere sahip olmakla birlikte genellikle uzun süre yaptıkları legal bir işleri yoktur. Biri dışında tüm failerin (%86) sabıkası ve fiziksel/cinsel travma öyküsü mevcuttur. Faillerin üçü (%42,9) şehvet ve biri (%14,3) rahatlık hedonizmiyle, ikisi (%28,5) görev, biri (%14,3) de güç kontrol güdüsüyle cinayet işlemektedirler. Üç failin sabit noktalı, üç failin bölgesel, bir failin de gezgin tarzda cinayetler işlediği saptanmıştır. Kurban profili: cinayetlerde tamamı beyaz ırktan 27 kurbanın, 4 kadın ve 20 erkek 24'üne ait verilere ulaşılabilmektedir. İncelenen yedisi (%29,2) vücut bütünlüğü korunmuş, ikisi (%8,3) parçalanmış ve vücut parçaları eksik, dördü (%16,6) ileri derece yanmış, 11 (%45,8) tanesi de çürümüş halde kurbanın ceset bütünlüğü bozulmuştur. On kurban failini önceki dönemlerde tanımaktadır. Kurbanların yaşam tarzı yönünden verilerde belirgin eksiklikler dikkati çekmektedir.

SONUÇ: Tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizde de seri cinayet olguları vardır ve doğru değerlendirmeler yapıp, önleyici girişimlerde bulunulmadığı sürece, tespit edilsin veya edilmesin, kurban sayısı artacaktır. İstanbul'da kolluk kuvvetlerinde ve adli

en azından coğrafi profillemeye için kullanılabilecek bir suç veri tabanına ihtiyaç vardır. Seri cinayetleri tespit için kriminal profillemeye ve adli psikoloji konularında donanımlı Gözlem İhtisas Dairesi gibi bir birimde yetişmiş uzmanlarla, yeterli otopsi tecrübesine sahip adli tıp uzmanları ve emniyet içinde kurulmuş özel eğitilmiş dedektiflerin birlikte çalışacağı bir birime ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Seri cinayet, seri katil, kurban profili.

ABSTRACT

INTRODUCTION: Serial murder can be defined as the unlawful killing of two or more people by the same offender(s), in separate events with an emotional cooling-off period between homicides. Data related to definition and characteristics of serial murder are rarely encountered in Turkish literature. The present study aims to evaluate profiles of serial murderers and their victims in order to provide researchers with relevant information and to establish strategies facilitating detection of case series and access to perpetrators.

METHODS: Qualitative evaluation of all legal and medical documents concerning serial murder case series available at the Morgue Specialization Department, Observation Specialization Department, 4th Specialization Board, and General Assembly of the Council of Forensic Medicine as well as the Homicide Bureau of Istanbul Police Department.

RESULTS: Serial killer profile: all seven perpetrators were Caucasian males. Their age at initial murder ranged from 17 to 40 years-of age with an average of 27.2. Although coming from different professions, they usually did not perform a long-term legal job. All perpetrators except one (86%) had a criminal record and physical/sexual trauma history. Three of the subjects (42,9%) committed homicide driven by lust, one by (14,3%) comfort hedonism, in two (28,5%) murders were triggered by a mission and in one by (14,3%) a power control impulse. Modus ope-

randi was nomadic in one, territorial in three, and stationary in three cases. Victim profile: all 27 victims were Caucasian. Data could be obtained for 24 victims, four women and 20 men. In seven (29.2%) cases, body integrity was preserved, in two (8.3%) cases body was dismembered with some missing body parts, four (16.6%) cases were severely burned, and 11 (45.8%) were decomposed. Ten of the victims were acquainted with their murderers. Lack of information regarding the lifestyles of victims was noteworthy.

CONCLUSION: Serial murders exist in our country like in all over the world, and numbers of victims, known or unknown, will increase if the detected cases cannot be analyzed and evaluated thoroughly and preventing measures cannot be implemented properly. A continuously updated crime database covering a wide scope of indicators ranging from nature to location of a crime employed at least in geographical profiling is necessary for law enforcement agencies and forensic medicine specialists in Istanbul. The establishment of a unit enabling the collaboration of experts trained in an environment like the Observation Specialization Department well equipped for criminal profiling and forensic psychology, forensic medicine specialists with thorough autopsy experience, and specifically trained detectives is inevitable.

Keywords: Serial murder, serial killer, victim profile.

GİRİŞ

Seri cinayet (Serial Murder), ne yeni bir fenomen ne de herhangi bir ülke sınırlarına özgü sosyolojik bir olaydır. Tarihsel süreçte, antik zamanlara kadar benzer cinayetlerin süregeldiği bildirilmiştir. Şiddet üzerine ilk yazılı incelemeler ise 19. yüzyılda Dr. Richard von Krafft-Ebing tarafından yapılmış olup, seksüel saldırganlar ve işledikleri suçların değerlendirilmiş olduğu, 1886 yılında yayımlanmış, Psychopathia Sexualis isimli kitabında; seksüel cinayet, seri cinayet ve benzer seksüel eylemler tanımlanmıştır (1, 2).

Seri cinayetinin seyrek olduğu, yıllık cinayetlerin %1'inden daha azını oluşturduğu belirtilmekle birlikte; sinema, edebiyat ve medyada konuya aşırı bir ilgi vardır. Bu toplumsal cazibenin, 1880'lerde Londra'nın Whitechapel bölgesinde, çözülememiş bir dizi seks işçisi cinayetinin, kendisini 'Karındaşen Jack' olarak tanımlayıp polise mektuplar gönderen bir kişi tarafından üstlenilmesiyle arttığı bildirilmiştir. Bu cinayetler ve Karındaşen Jack, zamanla seri cinayet ile eş anlamlı olarak değer-

lendirilmiştir. Bu olay birçok seri cinayet ve fail ile ilgili efsaneye ilham vermiştir. 1970 ve 1980'lerde, Theodore (Ted) Bundy ve Dennis Rader (BTK, Bind Torture Kill - Bağla İşkençe et Öldür) benzeri katiller, seri cinayetler konusuna toplumun ilgisini arttırmış ve 1990'larda Kuzuların Sessizliği gibi filmlerin yoğun ilgi görmesine neden olmuşlardır (2, 3).

Seri cinayet hakkında toplum bilinci çoğunlukla Hollywood yapımı filmler ile yönlendirilmekte ve kulaktan dolma olaylara ait verilerle seri cinayet tasviri yapılmaktadır. Akli dengesi yerinde olmayan birileri tarafından kurbanı yapılan canavarca işlemlere odaklanarak, toplum; suçlu ve suç olayı karşısında büyülenmektedir. Bu durum seri cinayetinin gerçek dinamiklerinde kargaşaya yol açabilmektedir. Yargı ve kolluk güçleri de farklı kaynaklardan, kişisel anlatımlara dayalı olarak, aynı şekilde yanlış bilgilenebilmektedirler. Bunun sonucunda da seri cinayet ile ilgilenen polis, adli tıp uzmanı ve hukukçular tek bir cinayet serisi hakkında tecrübeli olabilsen de diğer seri cinayetleri önceki bilgileri ile değerlendirebilmekte ve yanılabilmektedir. Sonuç olarak; kesin kalıplar ve kavram yanılgıları, seri cinayetinin doğası ve failin karakteristik özelliklerinin tümünden yanlış değerlendirilmesine neden olabilmektedir (4).

Seri cinayet ile ilgili büyüyen bir başka moda ise televizyon ekranlarında sıkça görülme-ye başlayan, dilimize konuşan kafalar olarak çevrilebilecek 'talking heads' fenomenidir. Medyanın inandırıcılığın etkisiyle, kendi kendilerinin ilanını yapan bu kişiler, seri cinayet konusunda uzman olduklarını iddia etmekte, bir anda televizyon ekranında veya yazılı medyada ortaya çıkıp, olgular hakkında yeterli ve öncelikli bilgilere sahip olmaksızın, cinayetindeki motivasyon ve olası saldırganın karakteristik özellikleri hakkında spekülasyonlarda bulunabilmektedirler. Uygun olmayan yorumlar, seri cinayetinin yanlış anlaşılmasına ve adli mercilerin araştırmasının zarar görmesine neden olabilmektedir. Medyanın bu tarzda bildirimler yapan kişileri ön plana çıkarması konusunda resmi bildirimlere, hatta düzenlemelere ihtiyaç duyul-

maktadır (5).

Bu çalışmada İstanbul'da 15 yıllık süreçte saptanan seri cinayet faili ve kurbanları hakkında Adli Tıp Kurumu arşivlerinde mevcut tüm veriler ayrıntılı incelenip fail ve kurbanların profil özellikleri değerlendirilerek, saptanabilen seri cinayet olgularının sıklığının araştırılması ve olgulara yaklaşım konusu ile kurban sayısını azaltmak için uygulanması gereken stratejilerin tartışılması amaçlanmıştır.

MATERYAL VE METOD

İstanbul'da 15 yıl içerisinde seri cinayet olarak yazılı ve görsel medyaya yansımış veya kolluk kuvvetlerinin kayıtlarına çoğul cinayet olarak geçmiş, seri cinayet ile uyumlu olabilecek olguların fail ve kurbanları bu çalışmanın evrenini oluşturmaktadır.

Seri cinayet kurbanlarına ait; ölü muayene, otopsi ve olay yeri inceleme raporları, olay yeri ve otopsi fotoğrafları, soruşturma ve kovuşturma makamlarına ait Adli Tıp Kurumu Morg İhtisas Dairesi arşivinde mevcut verilerin yanında, cezai sorumluluklarının tespiti için gönderilen failere ait muayene ve müşahade evrakı, psikometrik inceleme verileri, Adli Tıp Kurumu Gözlem İhtisas Dairesi, Dördüncü Adli Tıp Kurulu ve Adli Tıp Genel Kurulu kayıtlarını içerir arşiv dosyalarında bulunan bilgiler ile beraber, kişilere ait medyaya yansımış kayıtlar; retrospektif olarak taranarak, ayrıntılı analizi yapılmıştır. Mevcut olgu sayısının az olması nedeniyle olgu serilerinin kalitatif araştırması yapılarak tanımlayıcı yöntem ile değerlendirilmesi tercih edilmiştir.

Çalışmada öncelikle 37 ayrı cinayette "bir veya daha fazla sayıda saldırgan tarafından, iki veya daha fazla insanın, rahatlama periyotları ile birbirinden ayrılan farklı olaylar içerisinde, kasten ve yasadışı bir şekilde öldürülmesi" şeklinde FBI tarafından önerilmiş tanımlama ile uyumluluk denetlenmiş ve sekiz failin tanıma uygun olduğu saptanmıştır. Tıbbi özgeçmişinde 'şizofreni, paranoid bozukluk vb' tanımlar bulunan ve ceza sorumluluğunu değerlendirmek için yapılan psikiyatrik muayenelerde oy çokluğu ile ceza sorumluluğu tam olduğu yönünde mütalaa düzenlenmiş bir fail ve incelemeye alınan döneme ait sekiz cinayet, failin ceza sorumluluğu

hakkında muhalif görüş bulunması nedeniyle değerlendirme dışında tutulmuştur. Cinayetlerden iki tanesinin failinin başkası olduğunun belirlenmesi üzerine, iki olgu değerlendirme dışına alınmıştır. Ayrıca İstanbul dışında gerçekleştirilen iki cinayete ait verilerin Adli Tıp Kurumu'na ulaştırılmaması ve İstanbul'da gerçekleşen bir cinayet kurbanına ait ceset ya da ceset parçasının otopsi için gönderilememiş olması nedeniyle toplam beş cinayet kurbanı, kurban profili yönünden değerlendirilememiştir.

İncelemeye alınan yedi failin yaş, cinsiyet, doğum yeri, ikamet adresi, eğitim durumu, mesleği gibi profil özellikleri ile öz geçmişi, soy geçmişi, suç geçmişi, psikiyatrik inceleme sonucu, cinayet işlemeye başlama yaşı, kurbanlarını seçme şekli, cinayet sayısı, cinayetler arası süre, cinayet işleme tarzı ve metodu, olay yerinin durum ve özellikleri, tespit edilme ve tutuklanma şekilleri belirtilmiştir. Her bir failden sonra işledikleri cinayetlere ait toplam 24 kurbanın profil özelliği bakımından; yaş, cinsiyet, doğum yeri, boy, kilo, eğitim durumu, ikamet bölgesi ve tarzı, meslek, medeni durum gibi niteliklerinin yanında, fail ile tanışıklık durumu, yaşam tarzı, madde kullanım durumu, engel/özür durumu, suç hikayesi, ölüm nedeni, cinayette cinsel unsur olup olmaması, toksikolojik inceleme sonucu ve ek otopsi bulguları ile birlikte, olay yeri özellikleri, olay yerinin dağınık/organize durumu, çevre-zaman ilişkisi, fiziki deliller ve cesedin bulunuşu, postmortem müdahaleler, cesedi uzaklaştırma gibi aktiviteler hususunda kayıtlı tüm veriler belirlenerek olgu serilerinin genel özellikleri ve seri cinayet sağaltımı hususunda eksiklikler yorumlanmıştır.

BULGULAR

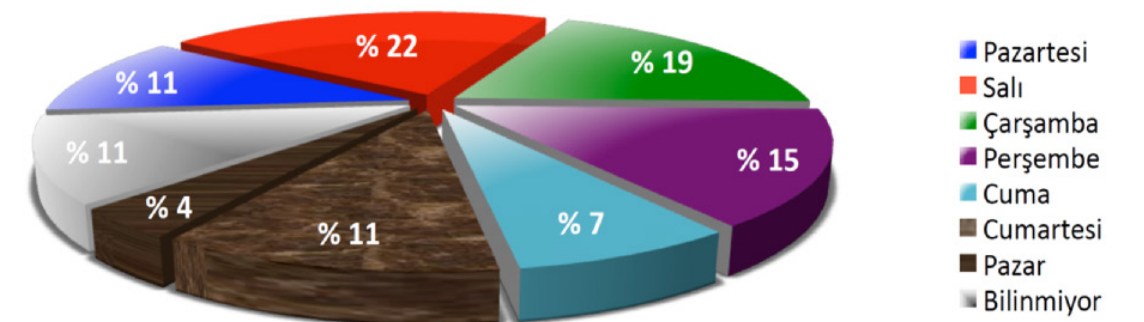
Olay Yeri Özellikleri:

Cinayetin planlanması, kurbanın izole edilmesi, kurbanın kontrol altına alınması, öldürülmesi, postmortem müdahaleler yönünden incelendiğinde; 18 cinayetin (%75) organize cinayet özelliği taşıdığı, geri kalan ve totalin dörtte birini oluşturan cinayetlerin ise (altı cinayet) kendiliğinden gelişmiş kargaşa izlenimi veren dezorganize özellik arz ettiği görülmektedir. Postmortem müdahaleler yönünden incelendiğinde; iki cinayette kun-

arz ettiği görülmektedir. Postmortem müdahaleler yönünden incelendiğinde; iki cinayette kundaklama, iki cinayette parçalama, yedi cinayette uzak noktalara taşıma dikkati çekmektedir. Uzak noktalara taşınan iki ceset yangın hızlandırıcılar da kullanılarak yakılmış, kundaklanan bir cinayet mahalli ve beş cinayette olay yeri karıştırılarak hırsızlık görüntüsü oluşturacak şekilde sahnelenmiştir. Yedi cinayet mahallinde postmortem aktivite saptanmamıştır. Cinayetlerin dokuzu (%37,5) failin evinde, beşi (%20,8) kurbanın evinde, dört (%16,6) cinayet kurbanın işyerinde ve bir cinayet (%4,2) ise kurbanın evinin bulunduğu site otoparkında kurbanına ait arabanın içinde olmak üzere çoğu cinayet (%79,1) kapalı mahallerde, beş (%20,8) cinayet ise açık, ancak çevreden görülemeyecek alanda gerçekleştirilmiştir. (Değerlendirme dışı bırakılan üç cinayetten, biri failin evinde, diğeri deniz kenarında açık alanda gerçekleştirilmiş, bir cinayet hakkında ise verilere ulaşılamamıştır). Failin evinde işlenen cinayetlere ait yedi ceset ve iki cesedin parçaları 3-60 km gibi değişen mesafelerde elde edilmiştir. Cinayet zamanları yönünden incelendiğinde; failere ait tüm cinayetlerin üçü Pazartesi, altısı Salı, beşi Çarşamba, dördü Perşembe ve ikisi Cuma günü olmak üzere, çoğu (%74) cinayetin hafta içinde işlendiği, geri kalan üç cinayetin Cumartesi günü, bir cinayetin de Pazar günü gerçekleştirildiği saptanmış olup, üç cinayetin kesin tarihi cesetlere sonradan ulaşılmış olması ve çelişen ifadeler nedeniyle belirlenememiştir. Ayrıca kesin saatleri belirtilmemekle birlikte, tüm cinayetlerin içinden yedi (%25,9) cinayetin gündüz saatlerinde, 19 cinayetin akşam ve gece saatlerinde işlendiği tespit edilmiş ve bir cinayetin saati ile ilgili veriye rastlanmamıştır (Şekil 1).ğinde; 18 cinayetin (%75) organize cinayet özelliği taşıdığı, geri kalan ve totalin dörtte birini oluşturan cinayetlerin ise (altı

cinayet) kendiliğinden gelişmiş kargaşa izlenimi veren dezorganize özellik arz ettiği görülmektedir. Postmortem müdahaleler yönünden incelendiğinde; iki cinayette kundaklama, iki cinayette parçalama, yedi cinayette uzak noktalara taşıma dikkati çekmektedir. Uzak noktalara taşınan iki ceset yangın hızlandırıcılar da kullanılarak yakılmış, kundaklanan bir cinayet mahalli ve beş cinayette olay yeri karıştırılarak hırsızlık görüntüsü oluşturacak şekilde sahnelenmiştir. Yedi cinayet mahallinde postmortem aktivite saptanmamıştır. Cinayetlerin dokuzu (%37,5) failin evinde, beşi (%20,8) kurbanın evinde, dört (%16,6) cinayet kurbanın işyerinde ve bir cinayet (%4,2) ise kurbanın evinin bulunduğu site otoparkında kurbanına ait arabanın içinde olmak üzere çoğu cinayet (%79,1) kapalı mahallerde, beş (%20,8) cinayet ise açık, ancak çevreden görülemeyecek alanda gerçekleştirilmiştir. (Değerlendirme dışı bırakılan üç cinayetten, biri failin evinde, diğeri deniz kenarında açık alanda gerçekleştirilmiş, bir cinayet hakkında ise verilere ulaşılamamıştır). Failin evinde işlenen cinayetlere ait yedi ceset ve iki cesedin parçaları 3-60 km gibi değişen mesafelerde elde edilmiştir. Cinayet zamanları yönünden incelendiğinde; failere ait tüm cinayetlerin üçü Pazartesi, altısı Salı, beşi Çarşamba, dördü Perşembe ve ikisi Cuma günü olmak üzere, çoğu (%74) cinayetin hafta içinde işlendiği, geri kalan üç cinayetin Cumartesi günü, bir cinayetin de Pazar günü gerçekleştirildiği saptanmış olup, üç cinayetin kesin tarihi cesetlere sonradan ulaşılmış olması ve çelişen ifadeler nedeniyle belirlenememiştir. Ayrıca kesin saatleri belirtilmemekle birlikte, tüm cinayetlerin içinden yedi (%25,9) cinayetin gündüz saatlerinde, 19 cinayetin akşam ve gece saatlerinde işlendiği tespit edilmiş ve bir cinayetin saati ile ilgili veriye rastlanmamıştır (Şekil 1).

Şekil 1: Cinayet günlerinin dağılımı

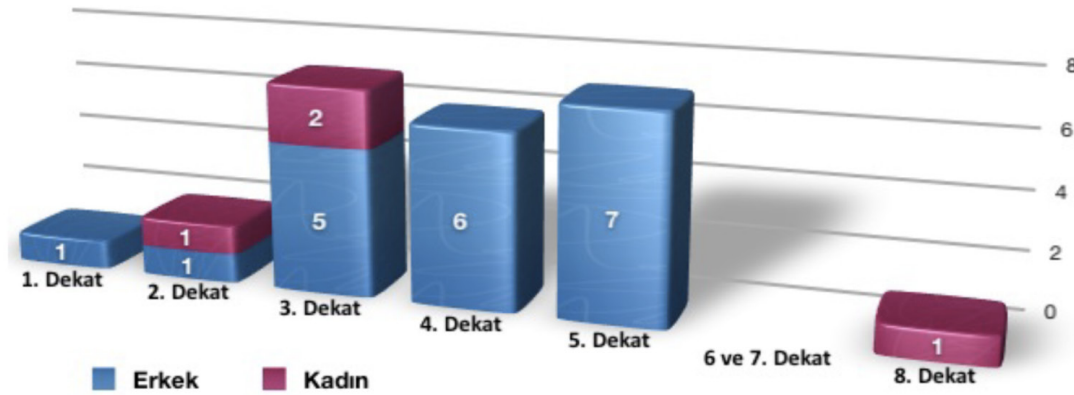

Elde edilen deliller yönünden incelendiğinde; sekiz (%33,3) olguda fiziki delil, iki (%8,3) olguda biyolojik delil olmak üzere, toplam 10 olguda maddi deliller tespit edilmiş olup; her iki biyolojik delil ile birlikte üç fiziki delil sanığa ulaşmada öncü rol oynamış, diğer olgularda teknik takip sanığa ulaşmada öncü rolü oynamıştır. Ateşli silah mermi çekirdeği yaralanmasına bağlı kafatasında giriş ve çıkış yaraları bulunan bir olguda, olay yerinde veya otopside mermi çekirdeği elde edilememiştir.

Kurban Profili ve Özellikleri:

Değerlendirmeye alınan 24 kurbanın yaşları 8 ile 73 arasında değişmekte olup, yaş ortalaması 32,75'tir. Değerlendirme dışı üç kurban ile birlikte yaş ortalaması 31,74 olarak hesaplanmıştır. Kurbanların çoğunun 3, 4 ve 5. dekatta oldukları dikkati çekmektedir (Şekil 2).

Şekil 2: Onar yıllık zaman diliminde kurbanların yaşları ve kurban sayıları

Erkek kurban sayısı 20, kadın kurban sayısı ise dördütdür. Beş kurban homoseksüel cinsel tercihe sahiptir ve bu özelliklerinden dolayı seçilmişlerdir. Üçü henüz ilköğretim çağında çocuk olan 24 kurbanın; üçü mobilyacıdır ve sadece mesleklerinden dolayı kendilerini tanımayan fail tarafından tercih edilmişlerdir. Biri eşcinsel üç kurban seks işçiliği yapmakta, bir kurban da seks işçilerine işyeri sağlamaktadır ve bu dört kurban daha önceden tanıdıkları fail tarafından öldürülmüştür. Diğer kurbanların mesleki özellikleri, tercih edilmelerinde önem oluşturmamıştır. Üç çocuk kurbanın yaşları gereği fiziki zayıflığı mevcut olup, diğer kurbanlarda herhangi bir anatomik eksiklik veya fonksiyonel

araz saptanmamıştır. Kurbanların yaşam tarzları, suç-sabika kayıtları ve eğitim durumları hakkında ayrıntılı bilgi elde edilememiştir.

Sadece dokuz (%37,5) kurban cinayet failini tanımamaktadır. Bunların beşi faille cinayet gerçekleştiği gün tanışarak cinayet mahalline çekilmiş, üç kurban da fail ile cinayetten bir gün önce tanışmıştır. Diğer cinayetlerde fail ile kurbanlar tanışmakta olup olay öncesi dönemde de güven oluşturacak yakın ilişkileri mevcuttur.

Homoseksüel cinsel tercihi olan dört kurbanın tamamı aynı akşam tanıştıkları ve cinsel birliktelik yaşadıkları eşcinsel fail tarafından öldürülmüştür. Homoseksüel seks işçisi bir kurban da ikinci defa cinsel birlikteliğin pazarlık aşamasında öldürülmüştür. Diğer tüm cinayetlerde kurbanlar faillerini tanımamaktadır.

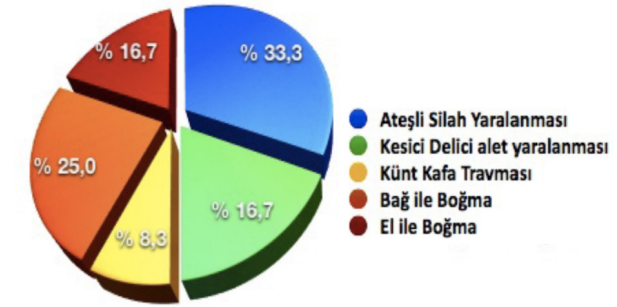
İnceleme konusu 24 cinayetin 13'ünde (%56,2) cinsel içerik mevcut olup, altı (%24) olguda cinsel ilişki sonrası cinayet işlenmiş, iki (%8,3) olguda cinsel saldırı girişimi tespit edilmiştir. Yedi (%29,2) cinayette cinsel unsur saptanmamış, dört cinayette ise değerlendirme yapılamamıştır.

Dört kurban kesici delici aletle yaralama yöntemiyle öldürülmüş olup, bunlardan birinin vücudunda toplam 53 kesici delici alet yarası ve beş adet kesik vasıfta yara saptanmıştır. Diğer üç kurbanda ise boğazlanma ile birlikte kesik vasıfta yaralar saptanmıştır. Sekiz kurbanın ateşli silah yaralanması neticesinde öldüğü, tümünde baş bölgesine yöne-

lik tek atış bulunduğu bunlardan üçünün uzak atış mesafesinden, dördünün bitişğe yakın atış mesafesinden ve birinin ise bitişik atış mesafesinden gerçekleştirilmiş olduğu tespit edilmiştir. Altı kurbanın bağla, dört kurbanın da elle boğma yöntemi ile öldürüldüğü tespit edilmiştir (Şekil 3).

Dört kurbandan ikisi öldürüldükleri ikametlerinde, ikisi de failin evinde öldürüldükten sonra taşındığı

Şekil 3: Kurbanların ölüm nedenleri

uzak noktada, karbonizasyon derecesinde yanmış olarak bulunmuştur. Evinde yakılan kurbanların evi karıştırılmış ve hırsızlık görüntüsü verilmeye çalışılmıştır. İki kurbanın ait ceset failin evinde öldürüldükten sonra parçalanmış ve uzak noktalardaki çöp konteynırlarına dağıtılmış, ceset parçaları eksik halde bulunmuştur. Aynı fail tarafından bağla boğularak öldürülmüş beş kurbanın ait ceset, bir süre suda bekletilip daha sonra kurularak gazete kağıtlarına sarılmış, ağız burun delikleri ile anüsleri kâğıt, silikon gibi maddelerle tıkanmış ve biri dışında hepsi domuz bağı olarak ifade edilen tarzda bağlanmış olarak koli içerisine yerleştirilmiş, biri tamamlanmakta olan inşaat içerisinde, ikisi park alanında, biri yol kenarında hafif gömülmüş halde, sonuncu ceset ise yol kenarındaki çöplük yanında bulunmuştur. Kurbanlardan üç tanesi öldürüldüğü işyerlerinde ve üzerlerine battaniye örtülmüş halde bulunmuştur. Öldürüldükten sonra foseptik çukuruna atılan üç kurbanın ait ceset ile ormanlık alanda künt travma ile öldürülen bir ceset ve tek başına yaşadığı evinde boğularak öldürülen bir kurbanın cesedi ileri derecede çürümüş halde bulunmuştur. Kendi evinde boğma, kesici delici alet ile yaralanma ve ateşli silah mermi çekirdeği ile yaralanma yöntemleri ile öldürülen toplam üç kurbanın ait cesetleri ile otomobilinde

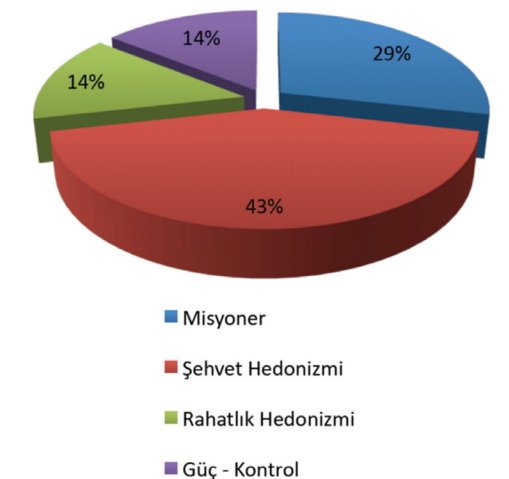
ateşli silah mermi çekirdeği ile yaralama yöntemi ile öldürülen bir kurbanın ait ceset olay yerlerinde, ayrıca künt kafa travması ile öldürülen bir kurbanın ait ceset de deniz kenarında kayalıklar arasında, postmortem erken dönemlerde vücut bütünlüğü korunmuş olarak bulunmuştur.

Fail Profili ve Özellikleri:

Tespit edilen failerin tamamı erkektir ve ilk cinayetlerini işleme yaşları 17 ile 40 arasında değişmektedir. Ortalama ilk cinayet yaşı ise 27,2'dir. Failler cinayet esnasında alkol veya uyutucu-uyarıcı madde kullanımı yönünden incelendiğinde; iki failin hiç bir cinayette herhangi bir psikoaktif madde kullanmadığı, iki failin tüm cinayetlerde alkolü olduğu ve kurbanlarının da alkolü olduğu, bir failin ilk cinayetinde herhangi bir psikoaktif madde kullanmamakla birlikte sonraki cinayetlerde alkol ve beraberinde esrar aldığı, bir failin tüm cinayetlerde psikostimülan uyuşturucu madde kullandığı, bir failin de Bally isimli uyuşturucu madde kullandığı ifade edilmektedir.

Motivasyon yönünden incelendiğinde; iki failin görev güdümü, üç failin şehvet ve bir failin rahatlık hedonizmi ile, bir failin de güç/kontrol amacıyla cinayetler işlediği saptanmıştır (Şekil 4).

Şekil 4: Faillerin cinayet işleme nedenleri

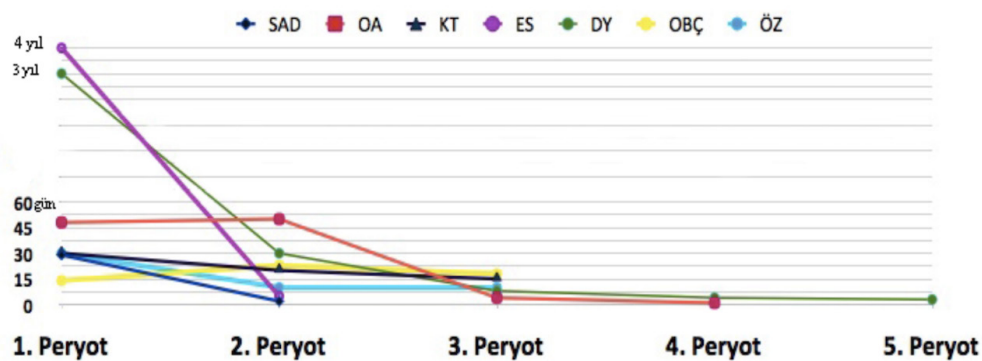

Hareket tarzı yönünden incelendiğinde; üç fail bölgesel, üç fail durağan ve bir fail de gezgin şekilde cinayetler işlemektedir. İki fail toplam yedi cinayetin tümünü kendi evlerinde işlemiştir. Bir fail üç cinayetini ikametine 5 km mesafedeki alan içerisinde, kurbanların iş yerlerinde gerçekleştirmiştir. İki fail cinayetlerinin tümünü (biri dört, diğeri iki cinayet) aynı semt sınırlarında işlemiştir. Bir fail iki cinayeti kendi evinde, geri kalan birini kurbanının evinde, diğer cinayeti ise bu cinayet mahalline yaklaşık 2 km mesafedeki failin evinin hemen dışında ve arabasının içinde gerçekleştirmiştir.

Sabit adresi olmayan iki failden biri, İstanbul dışında işlediği cinayet sonrası İstanbul'da ikamet ettiği ve çalıştığı işyerinde ikinci cinayeti işlemiş, ilk cinayetini işlediği şehre dönüp bir cinayet daha işledikten sonra yeniden İstanbul'a gelmiş ve aynı mahallede, ikamet ettiği evlerde sonraki üç cinayetini işlemiştir. Yine sabit adreste ikamet etmeyen diğer bir fail ise, iki cinayetinden birini ağaçlık alanda, diğerini kurbanın evinde olmak üzere aynı semtteki mekanlarda işlemiştir (Şekil 5).

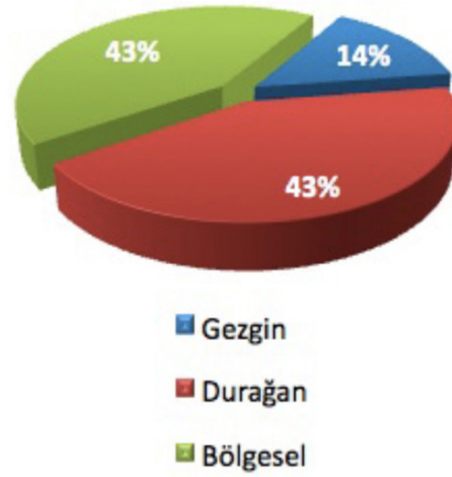
Tüm faillerin suç geçmişleri vardır. Bir fail askerlikte ceza almış, ancak sabıkalı olarak belirtilmemiş olup diğer tüm faillerin en az bir suçtan sabıkası mevcuttur. Biri dışında tüm faillerin çocukluk dönemi fiziksel/cinsel ya da psikolojik istismar öyküsü vardır. İstisna olan fail ise her şeyin uyuşturucu madde kullanmaya başladıktan sonra başladığını belirtmektedir. Cinayetler arasında 'rahatlama periyodu' olarak adlandırılan süre, bir gün ile dört yıl arasında değişmekte ve zamanla rahatlama sürelerinin kısaldığı ve takiben faillerin yakalandıkları dikkati çekmektedir (Şekil 6).

Şekil 6: Faillerin cinayetleri arasında geçen rahatlama periyotları

Tekrarlar ve imza yönünden değerlendirme yapıldığında; rastgele iki cinayet işleyen bir fail dışındaki tüm cinayetlerde, katillerin belli bir özellikteki kişileri hedef aldığı, belirgin olarak kendilerine özgü metotlarla cinayet işlediği, her bir cinayette benzer tekrarlarının olduğu ve benzer metotlarla cesetlerden uzaklaştıkları saptanmıştır.

Şekil 5: Faillerin avlanma tarzı (modus operandii)

TARTIŞMA VE SONUÇ

Adli otopsi pratiğinde, kuşkusuz cinayet orijini en önemli yeri kaplamaktadır. Diğer orijinlerden kaynaklanan ölüm olgularına otopsi yapılmasının da birincil ve en önemli nedeni, olası cinayet orijini araştırmaktır. Uygulamada, intihar görüntüsü yaratılmış, ancak olay yeri inceleme ve otopsi işlemleri sonucunda cinayet olduğuna karar verilmiş çok sayıda olguyla karşılaşmaktadır.

Uygulamada karşılaşılan cinayet olgularının çoğunluğu adli soruşturma, olay yeri incelemesi ve otopsi bulgularıyla kolayca ve kısa süre içinde çözülebilmektedir. Birçoğu anlık öfke kaynaklıdır ve faili saptamak bıraktığı izler nedeniyle kolaydır; hatta kimi olaylarda fail cinayet sonrasında kendisi teslim olmaktadır. Ancak seri cinayetler söz konusu olduğunda olguların tespiti ve aydınlatılması zorlaşmaktadır. Gerek ölüm olaylarını soruşturmak ve araştırmakla yükümlü profesyoneller (savcı, polis, adli tıp uzmanı gibi) ve gerekse toplum, seri katil ve seri cinayet tanımlarıyla yakın zamanda tanışmıştır. Ancak seri cinayet olgusu literatürde çok ayrıntılı olarak tanımlanmış olmakla birlikte, halen bir suç olayını araştırmakla yükümlü olan profesyoneller bu olgunun varlığını kesin olarak kabullenmiş değillerdir. Bunun sonucunda da seri cinayet sınıflamasına dahil edilebilecek ilişkili cinayetler belirlenememekte ve spesifik olarak seri cinayet soruşturmasını yürütebilecek ulusal düzeyde bir birimin olmayışı nedeniyle de failer yakalanamamaktadır.

Bu çalışma kapsamında gerek Morg İhtisas Dairesi ve gerekse Gözlem İhtisas Dairesi kayıtlarında yapılan araştırmalar sonucunda, seri cinayet kapsamında değerlendirilebilecek 24 cinayet kurbanı ve yedi fail saptanmıştır.

Failler genellikle ilk cinayetlerinde olayı ustaca gizlemekte iken "önceleri öldürdüğü kurbanlarının cesedini yakarak hırsızlık görüntüsü veren fail, evinde öldürdüğü kişileri uzağa götürerek yakan fail ve önceleri testere ile parçaladığı kurbanlarına ait ceset parçalarını büyük özenle dağıtan, ancak son olayında kolaylıkla tespit edilebilecek şekilde yol kenarına bırakan fail örneğinde olduğu gibi" cinayet sayıları arttıkça, sahneleme, cesedi uzaklaştırma ve ortadan kaldırma işlemlerinde, önceki

cinayetlerine göre daha az dikkat ettikleri görülmektedir. Bu bulgu, 1970'lerin sonlarında, resmi birimlerce ilk defa 'seri katil' olarak tanımlanan, Theodore Bundy'nin, öldürmeyi lastik değiştirmeye benzeten örneğinde, "ilk kez eylem yapıldığında çok dikkatli olduğu, ancak eylem tekrarlandıkça dikkatin dağıldığı ve yakalanmaya neden olacak hataların yapıldığı" yönündeki açıklamasını doğrular niteliktedir.

Genellikle cinayetten duyulan hazzın kaybolmaya başlamasıyla, cesetten alınan ve cinayeti hatırlatan ganimetin verdiği heyecanın, olaylar tekrarladıkça etkinliğinin azalmasından kaynaklanabileceği belirtilmektedir. Tüm kurbanların üzerinden kimlik ve cep telefonu gibi eşyalar alınmıştır, ancak bunların fantezileri ateşleyici bir 'hatıra' veya becerilerin kanıtı sayılabilecek 'ödül' olması amacıyla alınıp alınmadığı hususunda ayrıntılı veriye ulaşılamamıştır. Sadece kurbanlardan alınan cep telefonları ile bir kurbanı ait yüzüğün akıbeti dışında bilgi elde edilememiştir (6).

Fail KT'nin olaylarında tespit edilen ceset parçalarının büyük oranda eksik olması ve Marmara Denizi'nin daha çok ceset saklayacağına dair ifadesi, başka imha metodları da kullandığını ve başka kurbanlarının da bulunduğunu düşündürmektedir. Fail OBÇ'nin cinayetlerinin hepsinde yanında sevgilisi ŞÖ'nün de bulunması, takım cinayeti olarak değerlendirilebilecek özelliktedir. Bu bulgu tüm seri katillerin yalnız çalıştığı şeklindeki yanlış algıya ters düşmektedir. Ölüm nedenleri incelendiğinde, en sık elle boğma yöntemlerinin tercih edildiği anlaşılmaktadır. Seri cinayet failleri, kurbanla yakın temas gerektiren öldürme biçimlerini tercih etmektedir. Böylelikle fantezilerini daha yüksek düzeyde tatmin etmekte, kurbanla daha güçlü bir etkileşim halinde olmaktadır (7). Cinsel içerik olguların büyük çoğunluğunda saptanmıştır. Kimi olgularda kurbanı yönelik cinsel saldırı söz konusu iken, kimi olgularda failin geçmişinde cinsel saldırıya uğrama hikayesi vardır. İlgili literatürde, çok sayıda yazar cinsel içeriği bulunmayan cinayet zincirlerini seri cinayet olarak kabul etmemektedir. Cinsel içerik olgularda farklı şekillerde karşımıza çıkmaktadır (8-10).

Tüm seri katillerin, tek boyutlu, tek bir güdüye bağlantılı kişiler olduğu asla düşünülmemelidir. Geç-

mişte düzinelerce kadına tecavüz edip öldürmüş suçlu, yarın kendi çocuğunu ya da yaşlı ebeveynini öldürebilir. Tüm bunlar zaman içinde öldürme pratiğiyle beraber daha kolay hale gelir. Alışkanlık bir yaşam tarzı olduğunda ise, seri katilin ulaşabileceği hiç kimse gerçekten güvende değildir.

Seri cinayetler, tüm coğrafyalarda ve her zaman karşılaşılabilecek türden bir tehlikedir. Ülkemizde de dünyadaki örneklerine benzer şekilde, zaman içinde artan sayıda olgular dikkati çekmeye başlamıştır. Kurban sayısının artmasını beklemeksizin yeni stratejilere ihtiyaç duyulmaktadır.

Evensel tanımlamalar ile uyumlu yasal seri cinayet tanımı yapılarak, failere özel soruşturma kovuşturma uygulamaları sağlanmalıdır. Yargı sürecinde sadece niteliği artırılmış bir suç olarak ele alınması neticesinde, suçlar arasında bağlantı sağlanamamaktadır. Faillerden elde edilecek bilgilerle, faili meçhul sayısı azaltılıp, ülkemizdeki fail profilleri hakkında daha ayrıntılı veriler elde edilebilmelidir.

Yirmi milyon civarı nüfusa sahip İstanbul'da ne kolluk kuvvetlerinde ne de adli tıp birimlerinde bulunmamakla birlikte, sürekli olarak güncellenip kullanılan, suçlu kişilerin suçunun niteliğinden, olay yeri coğrafyasına kadar pek çok değeri içeren, en azından coğrafi profillemeye için kullanılabilir suç veri tabanına ihtiyaç vardır.

Olay yeri inceleme ve ölü muayene verilerinde çoğunlukla kurbanların kimlik bilgisi dahi tespit edilmeksizin, ölüm nedeni tespit edilmek amacıyla otopsi için gönderilen örneklerle sıklıkla rastlanmaktadır. Soruşturma birimleri ile adli tıp birimleri arasında iletişim eksikliği dikkati çekmektedir. Aynı birimde otopsileri yapan adli tıp uzmanlarının dahi, iş yoğunluğu ve ortak veri tabanı kullanılmadığından, cinayetleri birbirinden tamamen bağımsız gibi değerlendirmesine neden olacak ve yoğun emekle ortaya koydukları otopsi raporları, sahip olduğu değeri gösteremeyecektir.

Olay yeri inceleme birimleri, cinayet bürosu polisleri, otopsi ve tetkikleri yürüten adli tıp uzmanları, psikologlar ve suçu mahkemeye taşıyacak iddia makamları, mümkün olduğunca güçlü etkileşim halinde, olguların aydınlatılmasını birlikte değer-

lendirmeli, zamanında ve etkili tespitlerde bulunabilmelidirler. Dünyada pek çok sağlıkçı seri cinayet fail örneği belirtilmekle birlikte,

ülkemizde henüz kitle cinayetleri ile uyumlu tıbbi olgulara rağmen, sağlıkçı seri katil örneklerinin gösterilmemiş olması; böyle bir sorunun olmadığı ve olmayacağı şeklinde yorumlanmamalıdır. Zira en çok örnek sunulan ülkelerde bile araştırma gücünden dolayı, pek çok olgunun kolaylıkla dikkatlerden kaçacağı vurgulanmaktadır. Ülkemizde de hastane ve huzurevi ölümlerinin öncelikle doğal ölüm değilmişçesine, birden fazla kontrol mekanizmasıyla ve ayrıntılı incelemelerden geçirilmesi gerekmektedir.

Medikal örneklerde olduğu gibi kadın seri cinayet failine de rastlanmamış olmak, tıpkı kavramın ilk olgunlaştığı 1970'lerdeki gibi kadın failerin olmayacağı şeklinde değerlendirmemelidir. Kolaylıkla doğal ölüm gibi yansıtılabilir aile üyesi veya aynı evde çalışan bireylerden birinin tekrarlayan cinayetleri, Munchaussen by Proxy sendromu örneklerinde de rastlanıldığı gibi, dikkatlerden kaçabilecektir. Özellikle yaşlı ve çocuklar gibi savunmasız kişilerin ölümlerine şüphe ile yaklaşarak, zamanında yeterli soruşturma sağlanmalıdır.

Morg İhtisas Dairesi'ne incelenmek üzere gönderilen parçalanmış cesetlerden çok azı seri cinayet olarak tanımlanabilmiştir. Muhtemelen bu olguların bir kısmı daha seri katil cinayettir, ancak henüz ilişkilendirilememiştir. Örneğin 1993-2003 yılları arasında tespit edilen parçalanmış cesetler içerisinde, 10 km çaplı bir alanda farklı çöp konteynirlerinde aynı ip ile bağlanmış ve benzer özellikteki poşetler içerisinde bulunarak gönderilmiş ceset parçalarının, makroskopik değerlendirmede aynı kişiye ait olabileceği düşünülmüş, ancak genetik analizde tamamen farklı kişilere ait olduğu tespit edilmiş, fail saptanamamıştır (11).

Tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizde de seri cinayet olguları vardır ve doğru değerlendirmeler yapıp, önleyici girişimlerde bulunulmadığı sürece, tespit edilsin veya edilmesin, kurban sayısı artacaktır. İstanbul'da kolluk kuvvetlerinde ve adli tıp birimlerinde sürekli olarak güncellenip kullanılan, suçlu kişilerin suçunun niteliğinden, olay yeri coğrafyasına kadar pek çok değeri içeren, en

azından coğrafi profillemeye için kullanılabilir suç veri tabanına ihtiyaç vardır. Tek çözüm profillemeye konusunda eğitim almış, deneyimli ve Gözlem İhtisas Dairesi gibi bir birimde yetişmiş uzmanlarla, deneyimli adli tıp uzmanları ile emniyet içinde kurulmuş özel donanımlı ve deneyimli dedektiflerin birlikte çalışacağı bir birim kurulmasından geçmektedir. Bu birimin Adli Tıp Kurumu bünyesinde kurulması daha doğru olacaktır.

KAYNAKLAR

- Schlesinger L. Sexual murder: Catathymic and compulsive homicides. CRC, 2003:75-80.
- Schechter H. The serial killer files. Ballantine Books, 2003.
- Brookman F. Multiple Homicide. Understanding homicide. 1. Sage Publications Ltd, 2005: 210-37.
- Newton M. Serial Killers (Criminal Investigations). New York: Infobase Publishing, 2008: 25-75.
- Morton R. US Department of Justice, Federal Bureau of Investigation. Serial Murder: Multi-Disciplinary Perspectives for Investigators. ViCAP, National Ctr for the Analysis of Violent Crime, 2008.
- Innes B. Serial Killers. 1. Profil Publishing, 2006: 15-6.
- Karch D, Lubell K, Friday J, Patel N, Williams D. Surveillance for violent deaths-National Violent Death Reporting System, 16 states, 2005. MMWR Surveill Summ. 2008;57(3):1-45.
- Douglas J, Ressler R, Burgess A, Hartman C. Criminal profiling from crime scene analysis. Behavioral Sciences and the Law. 1986;4(4):4.
- Hickey E. Serial murderers and their victims. Wadsworth Pub Co, 2009:37-253.
- Dietz P, Hazelwood R, Warren J. The sexually sadistic criminal and his offenses. Bull Am Acad Psychiatry Law. 1990;18(2):163.
- Şam B, Çetin G, Şenel B. Parçalanmış Cesetler: 1993-2003 Yılları Arasında İstanbul'da Otopsi Yapılan Olguların Değerlendirilmesi [in Turkish]. Ulusal Adli Tıp Günleri. 2004;11(11):165-6.